

GLAS

SLOVENIJE THE VOICE OF SLOVENIA

AVSTRALSKI SLOVENSKE NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK — 14-dnevnik, cena \$ 2.00 — THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

15. 3. 1995

25-LETNICA SLOVENSKEGA DRUŠTVA PLANICA V WOLLONGONGU

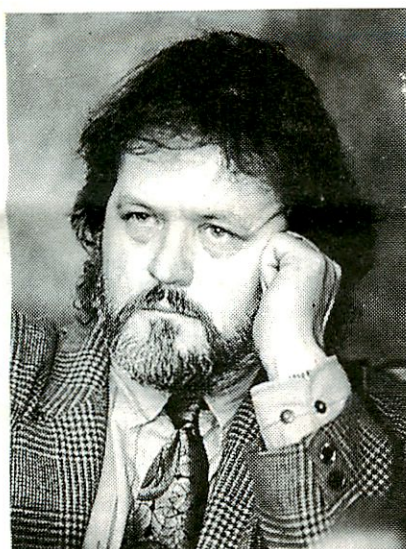
Wollongong — 25. februarja 1995
Slovensko društvo PLANICA je slavilo 25 let delovanja. Jubilej so počastili s kulturnim programom. Aljaž Gosnar, odpravnik poslov Veleposlaništva RS iz Čanberre je odkril spominsko ploščo, župan Wollongonga David Cambell pa je na društvenem zemljišču posadil lipo: drevo miru in simbol Slovenije.

Predsednik društva Planica Ivan Rudolf je med drugim dejal:

“ Največji dosežek smo dosegli maja 1983, ko nam je uspelo, da smo se Slovenci v Wollongongu dokopali do lastnih prostorov v Figtree; naša posebnost je, da imamo lepo cerkvico, česar nima nobeno drugo društvo...”

Več o “people with umbrellas” na strani 9

PREDSEDNIK SIM dr. JANEZ BOGATAJ

Ljubljana — Novi predsednik SIM dr. Janez Bogataj se je predstavil našim bralcem v prejšnji številki s posebnim sporočilom, tokrat pa še s fotografijo...

David Cambell, župan Wollongonga sadi na zemljišču Planice lipo; desno predsednik društva Ivan Rudolf

SLOVENCİ BOMO IZUMRLI...

...ko bo izumrl slovenski jezik.

Pa ne bo!

Senzacionalna novica! Microsoft r prvič tudi v slovenščini. “Formatiranju”, “sejvanju”, “printanju” je odzvonilo! Oblikuj, shrani, natisni in še tisoč drugih besed, ki jih doslej v Sloveniji niso dobro razumeli in jim zato niso dobro služile.

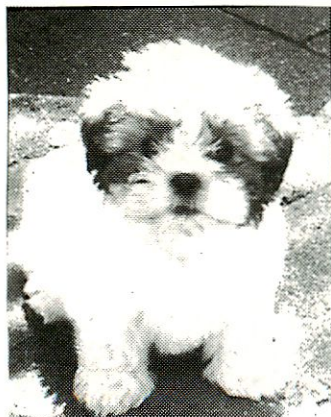
Microsoft v slovenskem jeziku!
Priročnik v slovenskem jeziku!
Na voljo tudi vam!
Več na strani 4

V TEJ ŠTEVILKI

- Iz dnevnika urednice
Str.2
- Iz Veleposlaništva RS
Konzularne in upravne
takse
str. 3
- To in ono iz Slovenije
str.4
- Slovenija moja dežela -
Turizem
str. 5
- Po svetu
Zapicali so še v...
str. 6
- Gospodarstvo
Iz javnomnenjske razi-
skave SDSS
str. 7
- Kultura
Knjige
str. 8
- Med nami:
Srebrni jubilej v
Wollongongu
str. 9
- Med nami...
str.10
- Angleška stran
str. 11

Melbourne - Kew
16. 3. 1995 - tretja obletnica doma Matere Romane. Ostareli jo bodo proslavili s kulturnim programom v ponedeljek, 20. 3. dopoldne. Se na mnoga leta!

Ali se za resen časnik kot je *Glas Slovenije* spodobi, da se Vam predstavim kot "so-urednik?" Otročje ali ne. Za šalo ali zares, vseeno se bom oglasil, saj imam velik delež že pri prejšnji številki.

Ime mi je *Muki*, star sem sedem tednov, izhajam iz tibetske pasme Shih Tzu. Moje prednike so v Tibetu zadrževali v templjih kot posvečeno žival.

Na Kitajskem pa so se udomačili v 17. stoletju, ker so jih poklanjali tamkajšnjim cesarjem - v času Manchu Dynasty. Od takrat naprej so moji pra-pra "sorodniki" živeli na cesarskih dvorih, v Veliki Britaniji pa so se prvič pojavili leta 1928. Sicer sem prijazen, neagresiven psiček, rad imam vse ljudi (seveda tudi vse vas, dragi bralci) in ne samo svoje lastnike, rad se seveda tudi igram in imam najraje copate, čevlje ali nogavice...pst! nekaj sem jih že trgal.

IZ DNEVNIKA

Stanke Gregorič

UREDNIČE

Prve dni sem bil bolan in je zato vaša urednica od jutra do mraka samo prala pleničke in me zasledovala kje se bom "podelal". Raznih "nadlog" pa me je, hvala bogu, rešil vaš rojak-veterinar Rihard Nemeč in se mu za to na tem mestu najlepše zahvaljujem.

Moram vam tudi takoj povedati, da je bilo v prejšnji številki po moji "zaslugi" več napak kot sicer. Največja je bila pač tista na 11. strani, ko pod fotografijo ni bilo imena. Na sliki je bila Vojka Ravbar, državna sekretarka RS na ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj.

Ce vam je všeč ali ne, tudi odslej bom "so-urejeval" *Glas Slovenije*, saj sem se že naučil nekaj slovenskih besed: "boš lulal - kakal", "srček moj mali", "šmrkavec nesramni", "ti barabica mala ti" itd. upam pa, da jih bom kmalu znal še več. Pri pripravi časnika bom malo škilil, malo spal, pa delal lužice in kupčke in pel pasje serenade (kot je že vnaprej predvidela urednica slovenskih oddaj na SBS radiu v Melbournu Elica Rizmal), zgrizel bom tudi kakšno fax sporočilo, popraskal po pisalni mizi in seveda povzročal vaši urednici skrbi, tako, da ji ne bo preveč dolgčas. Tu in tam jo bom milo pogledal, da mi bo lažje odpustila vse grehe. Seveda bom šel z njo do tiskarja, na banko in na pošto...bom že potrpežljivo počakal v avtomobilu, pomagal pa bom tudi pri pakiranju časnika.

Sicer pa bi jo morali videti, to vašo urednico. Zeha in zeha pred računalnikom in tarna: prej sem vsaj lahko spala do devetih ali dlje, zdaj moram vstajati že ob sedmih in tudi časnika ne morem več delati do enih ali dveh zjutraj.

Ja, ja, so težave na tem vašem svetu, opazujem ga komaj sedem tednov pa sem že skusil toliko dobrega in slabega (pst, se bom malo potožil: tudi tepen sem že bil, in to samo zaradi nekaj nedolžnih kapljic na preprogi).

Zdaj pa bom končal, sem bolj redkobeseden kot vaša urednica, saj veste, ženske pač raje čvekajo kot mi moški. Bodite pozdravljeni

Vaš "so-urednik" *Muki*

GLAS SLOVENIJE je edini vseavstralski slovenski informativni, neodvisni časnik. Je nedobičkonosno glasilo, namenjeno celotni slovenski skupnosti - brez izjem!

INFORMACIJE ZA MLADINO...

31. SEMINAR SLOVENSKEGA JEZIKA, LITERATURE IN KULTURE Ljubljana, od 26.6. do 15. 7. 1995

Prireditelj je Oddelek za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Udeleženci: tuji slavisti, zlasti slovenisti, strokovnjaki za primerjalno jezikoslovje in književnost, univerzitetni profesorji, docenti, asistenti, lektorji slovenščine in drugi znanstveni delavci, študentje pa tudi srednješolski profesorji in prevajalci ter kulturni, prosvetni in drugi delavci iz slovenskega zamejstva.

AVSTRALIJA - ponudba 1 štipendije za udeležbo avstralskega slavista na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture 1995.

Več informacij, prijavnice in test se dobijo v Veleposlaništvu RS Canberra - telefon: (06) 243 4830.

Prijavnice poslati najkasneje do 31. 5. 1995

O MOŽNOSTIH ŠTUDIJA IN PRIDOBITVE ŠTIPENDIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI V ŠTUDIJSKEM LETU 1995/96

dr. Slavko Gaber, minister za šolstvo in šport

Ministrstvo za šolstvo in šport že od leta 1976 dalje štipendira študente slovenskega porekla iz zamejstva ter potomce slovenskih izseljencev, bodisi v srednjih šolah, predvsem pa so štipendije namenjene študiju na višjih in visokih šolah v R Sloveniji.

MOŽNOSTI ŠTUDIJA ZA POTOMCE SLOVENSkih IZSELJENCEV

1. Diplomski študij na univerzah v Sloveniji (za kandidate, ki so ob vpisu praviloma mlajši od 25 let). Uradni rok za prijavo za vpis je 24. marec 1995, ker pa je rok kratek, morajo vloge prispeti vsaj do 20. 4. 1995.

2. Krajše izpopolnjevanje od 3 do 12 mesecev s prednostjo na področjih slovenskega jezika, etnologije, kulturne, socialne, politične geografije, muzikologije, umetnostne zgodovine in zgodovine za diplomante oz. visokih šol. Rok za prijave je 30. 5. 1995.

3. Celoletna šola slovenskega jezika za tujce na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Tečaj je namenjen vsem, ki bi se radi naučili oz. izpopolnili iz slovenščine. Traja od 1.10. do 31. 5., razdeljen je na začetni, nadaljevalni in izpopolnjevalni tečaj, obsega učenje slovenščine, spoznavanje slovenske kulture ter učenje slovenskega strokovnega izrazja. Rok za prijavo je teden dni pred začetkom tečaja.

PRIDOBITEV ŠTIPENDIJE

Štipendije Ministrstva za šolstvo in šport so namenjene študentom slovenskega porekla, ki so pripravljeni po povratku v državo, kjer živijo, aktivno sodelovati pri ohranjanju slovenskega jezika in širše kulturne dediščine, sodelovati pri vzpostavljanju vsestranskih stikov z Republiko Slovenijo, predvsem v krajih z večjim številom slovenskih ljudi in njihovih potomcev.

Prošnjo za štipendijo in potrebne dokumente pošljite do 30. junija 1995.

Več informacij dobite na Veleposlaništvu RS v Canberri.

OBVESTILO O KONZULARNIH IN UPRAVNIH TAKSAH, KI JIH ZARAČUNA VELEPOSLANIŠTVO R SLOVENIJE ZA STORITVE

Aljaž Gosnar - odpravnik poslov Veleposlaništva RS - Canberra

V prilogi vam pošiljamo izvleček konzularnih taks, ki smo ga pripravili na podlagi nove Odredbe Vlade RS o odločitvi konzularnih taks, ki jih v tujini pobirajo Diplomatsko konzularna predstavništva RS in navodil konzularnega oddelka Ministrstva za zunanje zadeve.

Kakor boste opazili, so nekatere takse povišane (npr. potni listi), nekatere pa zmanjšane (overovitev). Za vse konzularne storitve je Veleposlaništvo po zgornjih predpisih dolžno zaračunavati ustrezno konzularno takso.

Novo določene takse bomo zaračunavali od 1.3. 1995 dalje.

KONZULARNE IN UPRAVNE TAKSE (izvleček)

Zneski konzularnih in upravnih taks po posameznih tarifnih številkah so naslednji:

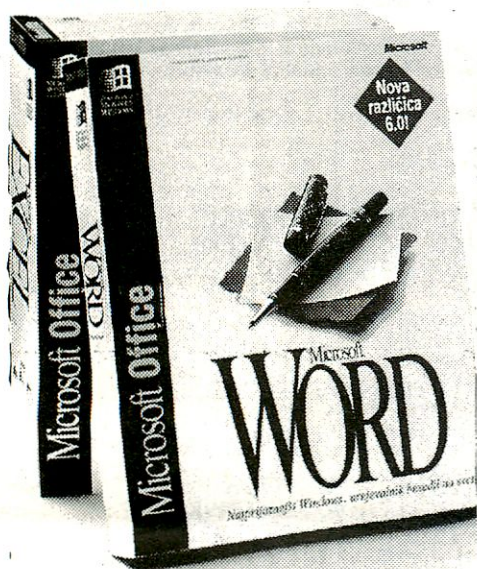
1. ZA PROŠNJE IN DRUGE VLOGE	AUD 15
— za vsako naslednjo vlogo v isti zadevi, če ni potrebna nova samostojna odločba	AUD 10
2. ZA VROČANJE PISNIH PROŠENJ TAKSNIH ZAVEZANCEV ORGANOM RS, ALI ZA VROČANJE ODLOČBE TUJIH OBLASTVENIH ORGANOV ZAINTERESIRANIM OSEBAM:	
— za vročanje v izven evropskih državah	AUD 15
3. IZDAJA SLOVENSKEGA POTNEGA LISTA	AUD 110
— izdaja otroškega PL	AUD 55
— naknadni vpis otroka v PL staršev	AUD 55
— potni list za vrnitev	AUD 45
— izdaja dvojnika PL	AUD 365
Prošnja za izdajo potnega lista je takse prosta.	
4. SPREJEM-ODPUST IZ SLOVENSKEGA DRŽAVLJANSTVA	
— za overitev podpisa na prošnji za sprejem ali odpust iz državljanstva RS	AUD 275
— vročitev organom RS	AUD 15
— overitev fotokopije prepisa za prvo stran	AUD 18
— overitev fotokop. za vsako naslednjo str.	AUD 10
— overitev uradnega podpisa in pečata na listini, s katero se potrjuje, da ima oseba tuje državljanstvo ali jamči da bo določena oseba dobila tuje državljanstvo	AUD 180
— upravne takse	SIT 18.045,00
5. PROŠNJA ZA UGOTOVITEV DRŽAVLJANSTVA RS (PROŠNJA IN DOSTAVA SKUPAJ)	AUD 27
6. PROŠNJA ZA SPREMEMBO OSEBNEGA IMENA, NAKNADNI VPIS V POROČNO ALI ROJSTNO MATIČNO KNJIGO IN DRŽAVLJANSKO KNJIGO	AUD 55
(prošnja + vročitev + taksa)	
7. VIZUMI, KI JIH IZDAJAJO VELEPOSLANIŠTVA V TUJINI:	
— za vizum v potni list za eno potovanje zaradi bivanja v RS ali za en tranzit	AUD 45
— za vizum v potni list za več potovanj	AUD 90
— za vizum v skupni PL za vsako osebo	AUD 10
— za delovni vizum	AUD 135
— za poslovni vizum	AUD 180
— za otroke do 14 let je taksa za vizum 50 %	
Prošnja za izdajo vizuma je takse prosta.	
8. ZA POTRDILA, SPRIČEVALA ALI SPREJEMNICO ZA PRENOS POSMRTNIH OSTANKOV	AUD 20
9. ZA IZDAJO POTRDIL, KI SE UPORABLJAJO ZA UREDITEV CARINSKIH FORMALNOSTI	AUD 45
10. ZA VSAK PREPIS ALI FOTOKOPIJO NAREJENO NA VELEPOSLANIŠTVU	
— za prvo stran	AUD 20
— za vsako naslednjo stran	AUD 10

11. ZA OVERITEV PREPISA, KOPIJE ALI FOTOKOPIJE, KI JO NAREDI ZAINTERESIRANA OSEBA:	
— za prvo stran	AUD 20
— za vsako naslednjo stran (prošnja + overitev)	AUD 10
12. ZA VSAKO STRAN OVERITVE PREVODA IZ TUJEGA JEZIKA V SLOVENSKI ALI OBRATNO	AUD 20
13. ZA VSAKO STRAN PREVODA IZ TUJEGA JEZIKA V SLOVENSKI ALI OBRATNO, KI GA OPRAVI IN OVERI VELEPOSLANIŠTVO	AUD 45
Prošnja za storitev iz točk 12 in 13 je takse prosta.	
14. ZA SESTAVITEV OPOROKE	
— v pisarni predstavništva	AUD 90
— zunaj pisarne predstavništva	AUD 145
— za sestavitev akta o preklicu oporoke	AUD 45
— za sestavo dopolnitve oporoke	AUD 70
15. ZA SESTAVITEV POGODBE V PISARNI VELEPOSLANIŠTVA	AUD 75
Prošnja za sestavitev pogodbe je takse prosta.	
16. ZA SESTAVO POOBLASTILA	AUD 20
Prošnja za sestavitev pooblastila je takse prosta.	
17. ZA SESTAVITEV DRUGE LISTINE ZA PROŠNJO ZAINTERESIRANE OSEBE, ČE V TEJ LISTINI NI DRUGAČE PREDPISANO	AUD 45
Prošnja iz točke 17 je takse prosta.	
18. ZA OVEROVITEV PODPISA DRŽAVLJANA ALI CIVILNO PRAVNE OSEBE NA LISTINI	AUD 20
(prošnja + overovitev)	
Taksa po tej tarifni številki se plača za overovitev vsakega podpisa na listini	
19. ZA OVEROVITEV TUJEGA URADNEGA PODPISA IN PEČATA NA LISTINI	AUD 20
(prošnja + overovitev)	
20. ZA OPRAVILA V ZAPUŠČINSKIH ZADEVAH:	
a) Za sestavitev zapisnika v prostorih DKP RS v tujini	
— za prvo stran zapisnika	AUD 45
— za vsako naslednjo stran zapisnika	AUD 6
b) Za uradna opravila zunaj prostorov predstavništva (zastopanje pred lokalnimi organi, sodelovanje pri njihovih uradnih opravilih idr.), če ni v tej tarifi drugače predpisano, za vsako uro uradnega dela	
	AUD 130
c) Za popis zapuščine s cenitvijo in navedbo vrednosti predmetov za vsako cenitev ali za vsak dejanski izvid ali izvid z izvedencem	
	AUD 145
— poleg tega od celotne vrednosti popisanih ocenjenih predmetov	1 %

NADALJEVANJE PRIHODNJČ

Mikrosoft - prvič tudi v slovenščini

Slovenci smo ponovno dokazali, da je v slovenščini mogoče povedati vse. Tudi računalniške ukaze.

V slovenščino so namreč prevedli priljubljeni računalniški program za okolje Windows - urejevalnik besedi Microsoft R Word 6.0. Formatiranje, sejvanju in printanju je odzvonilo!

Kdor bo odprl svoja Okna, ga bo pozdravila slovenska beseda. Oblikuj, shrani, natisni in še tisoč drugih besed, ki jih Slovenci doslej niso dobro razumeli in jim zato niso dobro služile.

Ce hočete s svojim računalnikom govoriti slovensko, naročite Microsoft R Word 6.0 v slovenskem jeziku samega ali v paketu z najpopularnejšo preglednico Microsoft R Excel 5.0 s slovenskim priročnikom.

Na voljo pri mreži Microsoftovih pooblaščenih prodajalcev, dodatne informacije v Ljubljani tel: 61-18 81 133.

Najbolj znan Slovenec

Francozi so v Sloveniji posneli dokumentarni film o proteusu, kralju slovenskega podzemlja.

Sklad Josipa Jurčiča podelil novinarske nagrade - donatorji tudi iz vrst avstralskih Slovencev

Letošnji nagradi sta bili podeljeni Lidiji Hren (TVS) in Stanislavu Kovaču (Mladina). Oba novinarja na strokovni ravni poročata o zapletih gospodarsko-političnih procesih v slovenski družbi. Sklad, ki naj bi spodbujal kritično, neodvisno in resnicoljubno novinarstvo je med prvimi finančno podprl že lani (ob prvi podelitvi nagrad) naš rojak iz Sydneya, Dušan Lajovic, uspešni podjetnik, častni konzul RS za Novo Zelandijo in eden od ustanoviteljev ter članov upravnega odbora našega časnika. Prispevek Stanislava Kovača iz Mladine na strani 6.

Končno: Slovenija na pogajanja za pridruženo članstvo v Evropsko Unijo

Italija je v Bruslju 6. marca 1995 torej umaknila svoj veto, Sloveniji je bil podeljen mandat in zdaj bodo stekla pogajanja z Evropsko komisijo o pridruženem članstvu Slovenije v EU. Slovenska vlada pa je ob tem pripravljena nadaljevati bilateralna pogajanja z Italijo.

Kaj se je pravzaprav zgodilo v Bruslju?

Italijanske in slovenske interpretacije se bistveno razlikujejo. Na slovenski strani razlagajo, da je Italija uvidela svojo zmoto, da se je spremenila, in da bi njeno nadaljnje oviranje Slovenije na poti v Evropo povzročilo zgražanje vsega sveta: dobili smo vse, ne da bi kaj dali.

Po italijanskih razlagah je Slovenija dala tri velike obljube: spremenila bo ustavo, tako da bodo tujci lahko kupovali nepremičnine, vrnila bo 400 nepremičnin (hiš), ki so bile v lasti ezulov oz. optantov in zaščitila bo manjšino. Kaj je res pa bo pokazal le čas.

Angleški marinci v Sloveniji

Prihod angleških marincev v Slovenijo in skupne slovensko-angleške vojaške vaje na Pokljuki v okviru programa *Partnerstva za mir*. so lahko za slovensko vojsko koristna izkušnja pri morebitnem sodelovanju slovenskih enot v prihodnjih mednarodnih mirovnikih akcijah, je zapisal v Večeru Bojan Bauman.

Je čas revolucije?

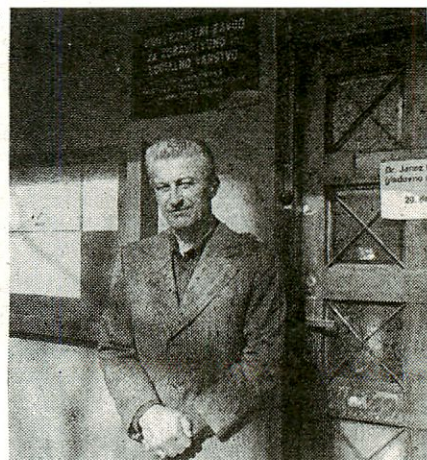
Se sprašuje v Delu Jelena Gačeša in pravi: "Življenje vse bolj teče po dveh tirih - tiru bogatih in tiru revnih. Vladna koalicija favorizira podjetniški razred, za novi delavski razred ni nikomur mar, še celo sindikatom ne. Že dve leti vladna koalicija s svojimi odločitvami spodbuja hiter proces divjega lastninenja in odtokanja denarja mimo finančnega nadzora v zasebne roke. Finančnemu lobiju, ki ga predstavljajo banke, zavarovalnice, zadrage, pooblašene družbe za upravljanje in investicijski skladi, borzne hiše in igralnice, je uspelo, da je oproščen davkov, ali pa so mu ti zelo skopo odmerjeni.

Politična osebnost marca

je novi zunanji minister Zoran Thaler. Sledijo J. Drnovšek, J. Kacin, M. Kučan itd. Na lestvici političnega barometra ostaja na prvem mestu Kučan, sledi Drnovšek, Kacin, M. Podobnik, Janša, Thaler, Rupel itd.

Kočevski rog

V Rogu bo 25. junija spet obletna maša. Mrtvi bodo tam odslej počivali ob božji hiši, za katero sta načrt naredili študentki arhitekture Martina Tomšič in Polona Filipič.

Dr. Janez Rugelj gladovno stavka...

Dr. Janez Rugelj gladovno stavka

Dr. Janez Rugelj, dolgoletni zdravnik, ki je s posebno metodo uspešno zdravil alkoholike se je odločil za gladovno stavko (in to ne prvič) po dolgih pripravah in dolgih dopisovanjih z ministrom za zdravstvo. V znak podpore dr. Ruglju, so pripravili proteste tudi njegovi bivši, ozdravljeni pacienti. Krivice so se mu dogajale že večkrat, zdaj pa mu je Zavod za zdravstveno zavarovanje sporočil, da njegove dejavnosti ne bodo več denarno podpirali. Dr. Rugelj naj bi se tudi zagovarjal zaradi omembje osebnih podatkov pacienta Jožeta Simenca v knjigi *Dramatična pot*. Toda dr. Rugelj je prepričan, da ne gre za to ampak trdi, da se mu maščujejo nekateri profesorji in zdravniki, katerih poniglavost je razkril v svoji knjigi *Dramatična pot*, ki je tako dokumentirana, da si niti ene trditve ni nihče upal zanikati. Kdo ve kako se bo vse končalo, še posebej za zdravje dr. Ruglja, saj je do izida našega časnika gladovno stavkal že skoraj mesec dni.

Podpisali konvencijo o socialni varnosti med Italijoin Slovenijo

Zajema štiri področja: pokojninsko zavarovanje, zavarovanje v primeru nesreč pri delu in poklicnih boleznih oz. invalidsko in zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za primer nezaposlenosti in družinske oz. otroške dodatke po predpisih obeh držav.

Izključitev Slovenije iz Helsinške federacije naj bi preučila komisija

Potem, ko je Helsinška federacija (HF) novembra lani Helsinškemu komiteju Slovenije (HK) izrekla suspenz, ker se njegovi člani niso hoteli distancirati od dejavnosti takratnega predsednika komiteja Staneta Štaniča, je suspenzu sledila izključitev. Komite bo zahteval, da zadevo preuči neodvisna komisija.

Teharje

Park spomina v Teharjah že dobiva svojo podobo za osrednjo slovesnost 15. junija

Muzej v Bistri (na sliki) je zasnovan na drugačnih temeljih, kot bo mariborski.

Prvi obrisi muzeja tehniške kulture

V Mariboru se pospešeno uresničuje projekt varstva tehnične dediščine Maribora ter njegovega zaledja. Muzej v Mariboru ne bo tekmoval z že obstoječim muzejem v Bistri, saj je zasnovan na drugačnih temeljih. V prvem obdobju se bodo posvetili predvsem popisovanju tehnične dediščine, posegli pa bi radi čim dlje v zgodovino industrijskega razvoja Maribora, ki se je začel potem, ko je leta 1850 skozenj stekla južna železnica.

Leto arhitekta Ivana Vurnika

Razstave, spominske medalje, znamke, razne slovesnosti... vse to se letos vrsti v čast pokojnega arhitekta Ivana Vurnika, ki je poleg Makska Fabijanija in Jožeta Plečnika eden izmed treh pionirjev slovenske moderne arhitekture. Rodbina Vurnik izhaja iz Radovljice, Ivan je umrl leta 1971.

Srebrna spominska medalja, izdana ob 110. obletnici rojstva arhitekta Ivana Vurnika. Oblikovanje Klemen Rodman.

FILATELIJA

Priložnostne pošne znamke v tem letu

Pošta Slovenije je/bo v letošnjem letu izdala naslednje priložnostne znamke: pred slovenskim kulturnim praznikom so 7. februarja izdali tri znamke pomembnih kulturnih osebnosti,

in sicer pesnice Lily Novy, dramatika Antona Tomaža Linharta in arhitekta Ivana Vurnika. Ob prazniku Valentinovo (14. februarja) so izdali znamko ljubezni. Pošta Slovenije bo 29. marca izdala priložnostno znamko na temo fosil-minerali, znamko ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne, dve znamki Evropa - mir in svoboda ter znamko ob evropskem letu varstva narave. Osmega julija bodo izdali štiri znamke živalstva Slovenije na temo ogrožene vrste ptic, znamko ob 125. obletnici železniške proge Ljubljana - Jesenice, planinsko znamko ob 100-letnici Aljaževega stolpa in znamko ob 500. obletnici mesta Radovljica. Znamka slovenski skavti in taborniki v svetovni skavtski organizaciji, dve znamki na temo umetnost ter znamki ob 50. obletnici ustanovitve OZN in Organizacije za kmetijstvo in prehrano (FAO) bodo izšle 26. septembra, 16. novembra pa naj bi izdali dve znamki z božično tematiko.

»Rodbina Vurnik iz Radovljice«. Vzporedna tematska razstava, na kateri je predstavljena tudi priložnostna znamka, posvečena Ivanu Vurniku. Galerija Šivčeva hiša v Radovljici.

Ni ga še veliko, je pa na moč okusen

V Srednji vasi v Bohinju sta Cvetka in Andrej Culk vzela v najem sirarno za 15 let. Cvetka je magistra biologije, Andrej pa magister ekonomije.

Mleko za sir je pridobljeno v čistem okolju, pri obnovi sirarne pa je pomagal Herbert Furnhammer, strokovnjak iz Dunaja. Nove kulture za trdi ementalški sir so dobili s Tirolske. Prve hlebce sira so razrezali septembra lani na kravjem balu.

Vuzenica je stara več kot sedemsto let

Vuzenico, ki je lepo urejen kraj na desnem bregu Drave, zgodovinski viri omenjajo že leta 1288. Odnedavna je Vuzenica tudi samostojna občina in sega vse do Kop na vrhu Pohorja, ima komaj 2900 prebivalcev. Letos bodo asfaltirali še zadnji del ceste iz Vuzenice k Sv. Primožu, kar bo koristilo kmetom in razvoju turizma.

Najbolj znane stavbe Ivana Vurnika

Sokolski dom na Taboru v Ljubljani, gospodarska banka v Ljubljani, Sanatorij za pljučne bolezni na Golniku, Anatomijski inštitut Medicinske fakultete in Narodni dom v Kranju. Vurnik je tudi izdelal urbanistični načrt za delavsko naselje vrstnih hišic ob Betnavski cesti v Mariboru in drugo.

Predstavitev refoška

Slovenska Istra prinaša dobro tretjino državnega turističnega kolača, zato bo pričakovati, da bo znala uporabiti možnosti, ki jih daje projekt Istrske vinske ceste. Med Črnim Kalom in Dragonjo pridelujejo znameniti refošk, kabarnet, merlot in malvazijo na 1.470 hektarjih. Zdaj je le vprašanje kje najti pokrovitelje za sofinanciranje projekta.

Kmalu trije novi ribniki

Francoski znanstveniki so končali raziskavo genetskih posebnosti soške postrvi in odkrili pet vod z genetsko čisto soško postrvjo. Tako bodo zdaj za potrebe turizma zgradili tri ribnike in sicer pod Tolminom, pri Kobaridu in v Cezsoči pri Bovcu.

Novi rekordi Term Čatež

Podatki čateških term za leto 1994 so neverjetni: ustvarili so več kot 450.000 prenočitev, od tega 24.000 tujih, kar je 70 odstotni porast.. Zdaj so začeli obnavljati hotel Toplice, konec maja pa naj bi končali gradnjo edinstvenega bazena z valovi in nočno zabavišče. Največ turistov, razen domačih, prihaja iz Nemčije, Avstrije, Italije in Hrvaške.

NEW YORK

France Prešeren in slovenski igralec Boris Cavazza v New Yorku! Kaj je to? V sredo, 8. februarja, na dan slovenskega kulturnega praznika je kaka dva ducata glasnih ljudi pelo in poslušalo recitacije odličnega slovenskega igralca. Kraj dogajanja je bila zadnja soba v irskem pubu Old Stand. Lastnika Pat in Margo sta bila vzhičena in poslala k omizju nekaj steklenic šampanjca "on the house", kar je povzročilo nove recitacije in nove zdravice...

Boris Cavazza je poleg tega pripravil še kulturni recital v dvorani ob slovenski cerkvi sv. Cirila na Osmi ulici, pokukal je v newyorške igralske šole, zlasti pa v Strasbergov inštitut in Actors Studio.

KNIN

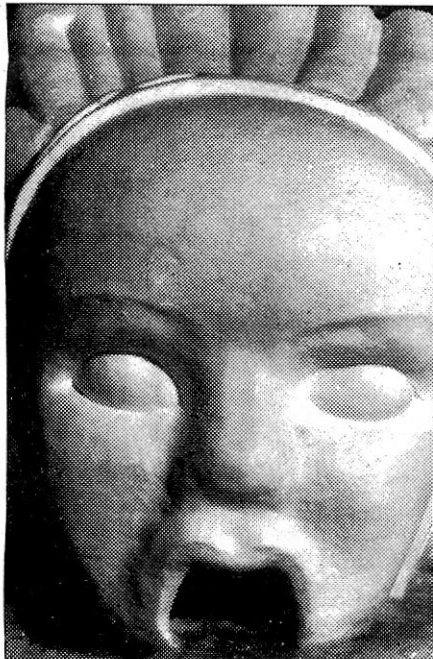
Odločitev hrvaškega političnega vodstva, da z 31. marcem prekliche mandat Unproforja na kriznih območjih, po mnenju nekaterih ponovno kaže na nove vojne spopade med kninskimi Srbi in Hrvati. V Krajini je ostal eden redkih Slovencev: Boris Žabkar, ki poučuje na tamkajšnji gimnaziji. Slovenskega državljanstva nima in do njega ne more priti, čeprav del njegove družine živi v Ljubljani. S plačo, ki jo dobi, to je nekaj deset dinarjev, praktično ne more odpotovati v Slovenijo in si pridobiti vizuma.

PARIZ

Ob stoletnici filma. V sodelovanju z Nacionalno komisijo Unesca je Slovenski filmski arhiv pripravil za razstavo v Parizu določeno število fotografij iz zbirke svojih (slovenskih) filmov. Za filmski festival v Parizu je slovenski arhiv izbral celovečerni film režiserja Franceta Stiglica *Dolina miru* s sporočilom tolerance in miru, kar je bil moto festivala Unesca. V Parizu so slovenski film ocenili kot zelo zanimivo filmsko stvaritev.

VALLOIRE

V francoskem mestecu Valloire v Savojskih Alpah je bilo to zimo mednarodno tekmovanje v izdelavi snežnih kipov. Letos se ga je udeležila tudi skupina Slovencev: Bojan Stokelj, akademski kipar iz Nove Gorice, Aleksij Kobal, akademski slikar iz Ljubljane in Saša Staperski, koreografka in plesalka sodobnega plesa. Skupina je prejela dve drugi nagradi (nagrado občinstva in nagrado umetnikov). Slovenski ustvarjalci so svoj kip poimenovali *Bela alpska deklica - slovenska matica*. Iz kocke strjenega snega, velikosti 4x4x4 metre, so ga izdelali v treh dneh. Predstavljal je ogromno pol žensko pol otroško glavo z avbo z narodnimi motivi. Videti je bila, kot da je vsajena v tla, saj je bila brez vratu, usta pa je imela široko odprta in izvotlena. Če si se sklonil, si v njih opazil ogromno šestkotno matico.

PISMO IZ UREDNIŠTVA MLADINE

MLADINA

propaganda
Kopitarjeva 4
61000 Ljubljana
Slovenia
Tel. 38 61 318 981
38 61 329 669
Fax. 38 61 302 243

MLADINA

Spoštovana ga. Gregorič!

Dovoljujemo Vam ponatis posameznih delov naših člankov za Glas Slovenije (AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK). V pismu nam ponujate Vaš časnik. Prosimo Vas, da nam ga pošiljate.

Prisrčen pozdrav!

Odgovorni urednik:
Robert Botteri

V Ljubljani, 2. marec 1995

MLADINA

Stanislav Kovač pod naslovom **KDO VLADA V SLOVENIJI? MASKA FINANCNEGA LOBIJA** med drugim piše:

Kdo je nataknil masko Drnovškovi vladi in poslancem državnega zbora? Dogodki, ki so se v zadnjih dveh letih, posebno pa v zadnjih dveh mesecih zvrstili v vladi in parlamentu, ponujajo odgovor: za maskami se skriva velik in vpliven finančni lobi, ki ga sestavljajo banke, zavarovalnice, zadruga, pooblaščen družbe za upravljanje in investicijski skladi, borzne hiše in igralnice. Le njim je uspelo prikrojiti zakone izrazito sebi v prid in izposlovati, da ne plačujejo davkov, če pa jih že, državi odmerjajo le manjši del izkupička. Lobi bank, zavarovalnic, zadrug in družb za upravljanje je v parlamentu dosegel, da bodo družbe za upravljanje in investicijski skladi, kjer se bo v prihodnjih letih trgovalo s premoženjem podjetij, vrednim milijarde tolarjev, do leta 1996 zagotovo oproščeni plačila davka na dobiček. Igralniški lobi je igralnicam, kjer se je samo v prvi polovici lanskega leta obrnilo okoli 8 milijard tolarjev, prek vlade in parlamentarnih strank zagotovil zelo nizke davke. Borznemu lobiju se je posrečilo doseči, da je državni zbor do leta 1997 podaljšal moratorij za plačilo davka na kapitalne dobičke, ustvarjene s trgovanjem z vrednostnimi papirji. Kako pomemben je davčni vir, brez katerega bo v prihodnjih dveh letih ostala državna blagajna, pove podatek, da so samo lani borzne hiše ustvarile okoli 350 milijard tolarjev prometa. Za navadne davkoplačevalce podobne davčne ugodnosti ne veljajo, ampak jih, nasprotno, država obdavči povsod, kjer le more. Z davki jim pobere polovico plače, davčne zanke pa jim nastavlja na vsakem koraku. Tako so pred dnevi poslanci državnega zbora zavrnili pobudo, da bi zvečali olajšave za vlaganje v graditev stanovanj, nakup učbenikov, izboljšanje socialne varnosti, kulturo, šport in človekoljubne namene.

Vlada je skupaj z večino poslancev nasprotovala olajšavam z obrazložitvijo, da bi dodatne olajšave ogrozile letošnji proračun. Pri tem je zamolčala, za koliko milijard tolarjev bo proračun prikrajšan zaradi interesov finančnega lobija.

TEČAJNA LISTA - slov. tolarjev (SIT)
Marec 1995

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	88. 9413	89. 1375
Nemčija	1 DEM	81. 6200	81. 8000
ZDA	1 USD	1120. 3487	120. 6141

Slovenija - Srbija, gospodarski interes?

Tri leta po popolni ohladitvi odnosov je v Slovenijo prišla na pogovore s kolegi iz Evropskega dokumentacijskega centra skupina pomembnih ekonomistov iz takoimenovane Zvezne republike Jugoslavije. Srbi bi radi ustvarili ozračje, ki bo omogočilo postopno izboljšanje odnosov in kasnejše vnovično sodelovanje med državama. Srečanje je precej razburilo slovensko javnost in slišati je veliko protestov. Da se slovenski podjetniki še niso dovolj opekli pri poslih s Srbi pričra naslednje poročilo, ki je samo kapljica v morju drugih.

TAM-ove visoke provizije ciprskemu podjetju (ponovno srbska naveza)

Tam-ova podjetja (Tovarna avtomobilov Maribor) so danes pred stečajem. O njihovi usodi zdaj odloča država Slovenija, saj jim brez njene takojšnje pomoči grozi potop. Država naj bi, podobno kot pri Splošni plovi pokrila polovico Tamovih izgub. S tem bi slovenski davkoplachevalci morali prevzeti del teh dolgov, ki so nastali tudi zaradi napak v preteklosti. Kot piše Stanislav Kovač (nagrajeni novinar za dobro poročanje), sta Tamovi podjetji Tam Gospodarska vozila in Tam Bus ciprskemu podjetju Tammex (direktor in solastnik je Beograjecan Vukoman Zarič, ki je že prej dolga leta sklepal posle za mariborski Tam) v letih 1993 in 1994 za posredovanje pri izvozu v Rusijo priznali milijonske provizije. Gre za več kot 15-odstotno provizijo. Tako ima Tam n.pr. pri prodaji 160 avtobusov Tam Bus OK. 3,4 milijona dolarjev izgube, ciprski posrednik pa dobi OK. 4,1 milijona dolarjev provizije. Lepa kupčija, ni kaj!

Enkratna knjiga "Management"

Slovensko gospodarstvo in znanost je pred kratkim dobilo enkratno knjigo. Pri založbi Didakta iz Radovljice je izšla za slovenske razmere zelo pomembna in izjemna strokovna knjižna novost "Management".

Že obseg knjige (1072 strani velikega formata) in njena grafična privlačnost sta posebnost. Knjiga se lahko kosa z najboljšimi tujimi izdajami, v nekaterih elementih pa jih celo presega. Razdeljena je na več delov. Prvi del: Splošno o managementu; drugi: Okolje, management, organizacija; tretji: Planiranje; četrti: Organiziranje; Peti: Vodenje; šesti: Kontroliranje; sedmi: Poslovni management; osmi: Management v spreminjanju; deveti: Upravljanje gospodarskih družb.

V knjigi je opazna predvsem skrb za jezik in enotno poimenovanje strokovnih izrazov.

Razlaščenci se ne bodo vdali

Z množičnimi zborovanji in pogovori z vlado bodo skušali doseči hitrejšo vračanje premoženja. Če pri tem ne bodo uspešni, bodo o problemu obvestili pristojne institucije v Svetu Evrope in tudi širšo evropsko javnost.

V Aksi prodajajo pohištvo Američanom

Lesno-predelovalno podjetje Aksa iz Murske Sobote dela knjižne police in pisarniško pohištvo. Trenutno izdelujejo tudi notranjo opremo za hotel Ajda in beli salon v Moravskih Toplicah.

Njihov največji tuji kupec pa so Američani.

IZ JAVNOMNENJSKE RAZISKAVE

Vojna za Slovenijo '91 pomeni Slovincem več kot NOB

Iz raziskave Strokovnega sveta Socialdemokratske stranke Slovenije (SDSS); iz vzorca 800 naključno izbranih telefonskih naročnikov jih je odgovarjalo 556; od tega 45,6% moških, 20,7% anketiranih z osnovno šolo, 59,5% s srednjo, 19,8% pa z višjo in več; mladih do 30 let je bilo 25,5%, od 31 do 50 let jih je bilo 44,8%, medtem ko je bilo starejših od 51 let 29,7%. Anketiranje je potekalo od 27. februarja do 1. marca letos.

Odgovori:

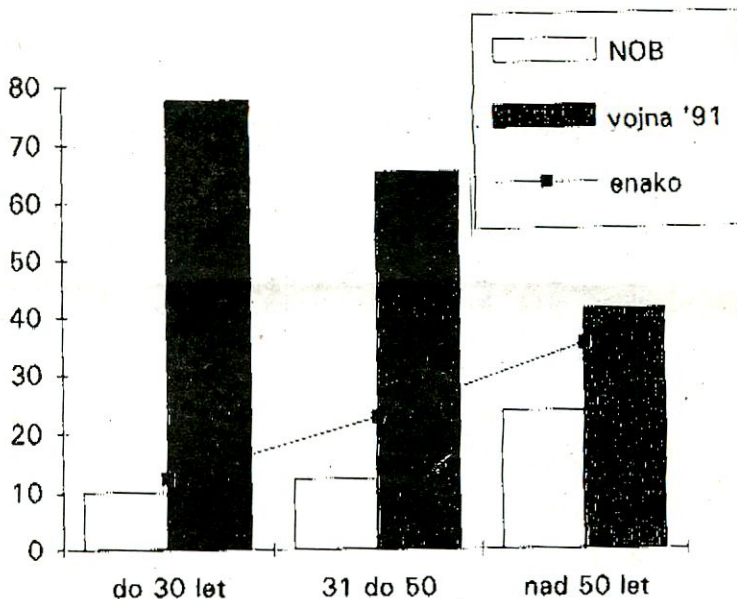
- 13,8% ali 77 jih je menilo, da jim pomeni več NOB
- 57,2% ali 318-im pomeni več vojna za Slovenijo leta 1991
- 21,8% ali 121 pomenita oba dogodka iz zgodovine enako.

Rezultati kažejo, da se razmeroma nadpovprečno Ljubljančanov, Revirčanov in Koprčanov odloča za prvi odgovor (NOB), medtem ko se Stajerci (Maribor, Celje), Prekmurci in Korošci ter okolica Ljubljane relativno pogosteje odločajo za odgovor, da jim vojna za Slovenijo '91 pomeni več.

Tabela: izbira stranke in odnos do NOB in vojne za Slovenijo '91

dog/pri	LDS	SDSS	SLS	SKD	ZLSD
NOB	17,5	13,8	17,6	4,8	46,4
Slo'91	46,3	74,1	73,5	76,2	21,4
enako	36,3	12,1	8,8	19,0	32,1

- LDS - Liberalno demokratska stranka (J.Drnovšek)
- SDSS - Socialdemokratska stranka Slovenije (J.Janša)
- SLS - Slovenska ljudska stranka (M. Podobnik)
- SKD - Slovenski krščanski demokrati (L.Peterle)
- ZLSD - Združena lista socialdemokratov (J. Kocijančič)

"Posiljevanje" zgodovine s pozicije sedanjih vladajočih političnih potreb in interesov ni le sporno s stališča zgodovinske resnicoljubnosti, ampak je nevarna igra, ki prenaša tradicionalne delitve na Slovenskem političnem telesu - ki so kulminirala v državljanski vojni 41-45 - iz starejših na mlade rodove. Slovenska mladina bi se - kakor kažejo nekatere raziskave - lahko izognila starim travmam in razpokam, saj ima do zgodovine, ki ni njihova izkušnja, kritičen, ali vsaj nepristranski odnos.

(Za Glas Slovenije telefax SDSS/

KULTURA

Drago Jančar - dobitnik nagrade Slavka Gruma (Teden slovenske drame Kranj) za najboljšo dramsko besedilo v letu 1994 za igro "Halštat".

Leon Štukelj - 97-letni najstarejši olimpijec na svetu. V Mariboru je postavljena razstava Slovenski olimpizem, posvečena 100. obletnici ustanovitve Mednarodnega olimpijskega komiteja in olimpijskem gibanju.

Socialdemokratska stranka Slovenije (SDSS) ustanovila Kulturni forum

Slovesna akademija je bila v ljubljanskem Cankarjevem domu, pozdravni nagovor pa je imel predsednik stranke SDSS Janez Janša, program Kulturnega foruma pa je predstavil pisatelj Rudi Seligo. Gre za nadaljevanje tistega, za kar se že nekaj časa zavzemajo predvsem pisatelji, zbrani okrog Nove revije, vendar pa tokrat v drugačni institucionalni obliki. Morda bo ta Forum nekako ministrstvo za kulturo v senci.

Vrhunski operni dogodek: predstavitev Puccinijeve opere Turandot

V Cankarjevem domu v Ljubljani so predstavili največji operni projekt v zadnjem času. Pravijo, da je kulturni dogodek sezone, februarja predstavljen štirikrat, aprila in junija pa bo še dvakrat. Opero je vredno videti, saj je koprodukcijška predstava z Deželnim gledališčem v Salzburgu in Opero iz Nice. Nastopa več mednarodno znanih opernih imen.

Fotomonografija Triglavski park

Založba Mladinska knjiga je ob sedemdesetletnici Triglavskega narodnega parka izdala zajetno in bogato ilustrirano monografijo, ki predstavlja ta edini slovenski narodni park. S tem se je vključila v gibanje ob evropskem letu varstva okolja. Knjigo sta pripravila priznani mojster planinske fotografije Stane Klemenc in direktor Triglavskega narodnega parka Janez Bizjak.

KNJIGE

IN ŠE ENKRAT "OKOPI" Janeza Janše

Komentar Mare Mericke iz Darwina

Po dolgem času mi je končno prišla v roke knjiga Janeza Janše "OKOPI", ki je izšla lansko leto in ki predstavlja neke vrste pregled poti slovenske države med leti 1991 in 1994. Razumljivo je knjiga napisana iz njegove osebne perspektive, ki pa je delno tudi odziv na njegovo odstavitev iz pozicije ministra za obrambo Slovenije. Vsi Slovenci, ki nam je vsaj malo mar, kaj se dogaja s Slovenijo in ki mislimo, da bi brez Janeza Janše v tistih usodnih dneh oboroženega napada JLA na Slovenijo in njegovega odločnega odpora, t.j. slovenske teritorialne obrambe, danes neodvisne slovenske države, verjetno ne bilo, le s težavo dojemamo, zakaj nova slovenska oblast še do danes ni smatrala za potrebno vzroke za njegovo odstavitev raziskati in tako ta njihov ukrep tudi opravdati pred slovenskim narodom.

Kako se v neki demokratični ureditvi nekoga na tako važni poziciji enostavno odstrani brez dokazila krivde? To pa je za vsakega, pošteno mislečega Slovenca, zaskrbljujoče, saj se nam nehote vrine vprašanje ali se je na našem političnem vrhu dejansko res kaj spremenilo? Ali se ni tako obravnavalo ljudi pod prejšnjim režimom? In Janševa knjiga "OKOPI" v tem pogledu marsikaj razgrne in glede na njegove dokaj natančne podatke o dogajanju v tem času, daje bralcu vtis, da v njej ne more biti dosti zlaganega. Všeč mi je način, kako je Janez Janša zaključil svojo knjigo:

"Spoznanje, da mora biti miza pospravljena ali na polju stari pridelek pobran, plevel pa poplujen, preden se posadi novo seme, je v tem trenutku prav gotovo zelo jasno znamenje na slovenskem nebu. Drugo je vprašanje, ali ga bomo zmogli dovolj razumeti. Če ga bomo, bomo lahko stopili naprej in se spoprijeli z novimi izzivi. Pridobivanje nove narodne zavesti, kakor tudi države, vsestranski razvoj države, institucionalna graditev in utrjevanje slovenske državnosti, popraviljanje krivic iz preteklosti, uveljavljanje v svetu, vse to so izzivi tega trenutka, tako za posameznika kot za narod.

Obstojata še dva globalna cilja, ki sta medsebojno povezana. Ko bo miza pospravljena in polje očiščeno, ko bodo narodovi potenciali veliko bolj izkoriščeni in ko bo lahko v dobrih razmerah vsak član tega naroda prispeval po svoji moči in hotenju. Slovenci še takega časa nismo doživeli. Verjamem, da je pred nami. Verjamem pa tudi, da tega iz več razlogov ne moremo doseči brez tistega, čemur so pred stoletjem in pol rekli Zedinjena Slovenija. Pri tem danes ne gre toliko za pojem, ki bi zaobjemal samo fizično in politično združevanje narodnih ozemelj — čeprav zgodovina ni končana in prihodnost nedvomno skriva mnogo pasti, pa tudi priložnosti, ampak za pojem vseh tistih prvin, ki lahko narod povezuje v skupnem napredku in ki presegajo politične, državne in geografske meje. Te prvine obsegajo tako spoznavanje in zavedanje lastnih korenin ter spravo in priznanje preteklosti za svojo kot tudi dokončno demokracijo v matični državi, spoštujoč človekove pravice in enakost pred zakonom."

Tako je Janez Janša zaključil svojo knjigo "OKOPI". Spodbudno je, da kljub vsem njegovim slabim izkušnjam, v teh njegovih zaključnih besedah ni občutili znakov malodušnosti, ampak le iskrena želja, da bi se nam Slovincem razjasnili dnevi, kjer brat in ne sovrag bo naš mejak - kot je zapisal naš največji pesnik France Prešeren. /Mara Mericka je komentar prebrala tudi na radiu SBS/

MED NAMI...

SREBRNI JUBILEJ V WOLLONGONGU

Piše Lojze Košorok

V soboto, 25. februarja je slovensko društvo Planica - Wollongong praznovalo 25-letnico delovanja. Proslavo s kulturnim programom so popestrila bratska društva iz Sydneya in Canberre ter Versko središče iz Merrylandsa - Sydney. Nastopili so: cerkveni mešani pevski zbor iz Merrylandsa, moški pevski zbor Triglav - Sydney, ženski cerkveni zbor iz Wollongonga (vse tri zборе vodi sestra Francka Žižek), moški zbor Slovenskega društva Sydney, kvartet Planica iz Wollongonga in folklorna skupina iz Canberre (vodi jo Ljuba Pribac).

Voditeljica programa Rebeka Rudolf je predstavila častne goste: Aljaža Gosnarja, odpravnika poslov Veleposlaništva RS iz Canberre, častnega konzula RS za NSW in VIC Alfreda Brežnika, župana mesta Wollongong Davida Campbella, predsednika kluba Triglav Emila Kukovca, predsednika SDS Jožeta Laha, predsednika društva iz Canberre Ivana Šavla in tajnico Zinko Černe, predsednika društva Tivoli iz Newcastla Ivana Klopčiča, sestro Francko Žižek in patra Valerijana Jenka, bivšega župana mesta Wollongong Franka Arkella in vse navzoče; predstavljeni pa so bili še častni in dosmrtni člani Planice: Marija Košorok, Slavko Vaupotič, Marica Kerčmar in Ivan Rudolf.

Na svečanosti je spregovorilo nekaj častnih gostov, nekateri so društvu izročili posebna darila, predsednik društva Ivan Rudolf pa je podal kratko zgodovino društva in se zahvalil vsem, ki so skozi četrto stoletja delali in se trudili, da bi si ustvarili to kar danes imajo. Najzaslužnejšim članom je podelila lične "certifikate" - priznanja častna članica Marija Košorok. Na koncu je poskrbel za veselje in smeh ansambel Črni baron. Balinarji so še nadaljevali z medklubskimi tekmovanji, zvečer pa se je slovesnost zaključila z zahvalno mašo.

KRATKA ZGODOVINA PLANICE

Najprej je obstajalo društvo Danica a se je razpustilo, nekaj mlajših članov pa je ustanovilo novo društvo; do tega je prišlo leta 1970 v garaži podjetnega rojaka Slavka Vaupotiča. Izbrali so prvi odbor - prvi predsednik je bil Jože Komidar - in krstili društvo pod imenom PLANICA. Njihove aktivnosti so bile iste kot aktivnosti vseh drugih društev v tujini. Zvone Groznik je kot naslednji predsednik društvo vodil kar osem let, naslednjih devet let Ivan Rudolf, za njim za eno leto Karlo Krčmar, od leta 1990 do 1993 je bila predsednica Marica Krčmar (za nekaj mesecev jo je nadomestil Milan Sirc). Leta 1993 je ponovno prevzel krmilo v svoje roke Ivan Rudolf.

Prva polovica društvenega delovanja je bila osredotočena na kulturne dejavnosti. V teh časih je avstralska vlada močno podpirala multikulturo in avstralsko družbo gradila na teh temeljih. V Wollongongu je to politiko uvajal in pospeševal takratni župan in pozneje poslanec v parlamentu Frank Arkell, ki je vsa leta dajal posebno moralno podporo slovenski skupnosti.

PEOPLE WITH UMBRELLAS

Med nepozabnimi in največjimi dogodki društva sta nedvomno Kmečka ohcet 1975 in 1977. Na prvi ohceti sta se poročila dva, na drugi pa trije pari. Na ulicah je bilo takrat nad 10 tisoč ljudi; občudovali so pestrost povorke, v kateri je sodelovalo okoli 500 oseb v različnih narodnih no-

šah. Wollongongčani so dali Slovincem ime: People with umbrellas. Očitno so jim bile kranjske marele zelo všeč. Seveda je bilo v povorki videti še kaj: godbenike, svate, pozvačine ribničana s suho robo in drugo.

SLOVENSKI CENTER JE LANI SLAVIL 10-LETNICO

Slovensko društvo Planica seveda dolga leta ni imelo svojih prostorov, osamostojili so se šele pred desetimi leti, ko so kupili lep kos zemljišča s stanovanjsko hišo, dvorano in malo cerkvico. Balinišča in drugo so člani zgradili sami.

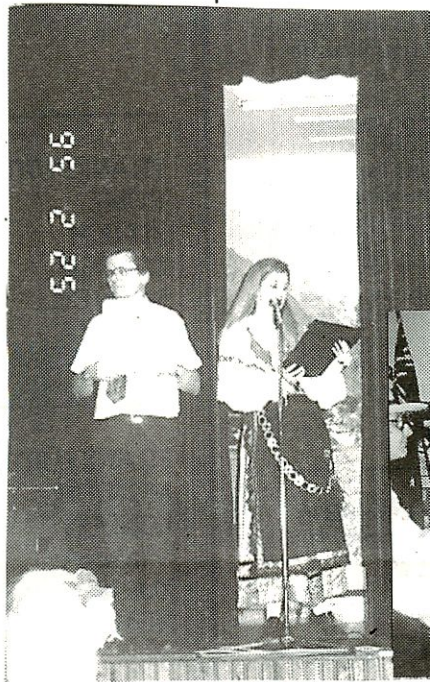

Pevski zbor Wollongong, vodja Maks Vočanec

Proslava srebrnega jubileja je jasno pokazala, da so se odborniki in člani društva Planica zavedali svojega poslanstva in dolžnosti do svojih potomcev in nasploh do slovenskega naroda.

Predvsem pa so imeli dobre voditelje, večletna predsednika Zvone Groznik in Ivan Rudolf sta znala najti sodelavce, vsak v svojem času sta dala društvu smer in svoj pečat.

Levo: Ivan in Rebeka Rudolf; desno: folklorna skupina Ljube Pribac iz Canberre

V nedeljo je tamkajšna tv ekipa v prostorih Slovenskega centra posnela balinarje in folklorno skupino iz Canberre in tako je jubilej Planice ovekovečen tudi na filmu.

ANEGDOTA

Bivši dolgoletni župan Wollongonga Frank Arkell je v svojem nagovoru "starim znancem in prijateljem Slovincem" ob koncu dejal: "...čestitam, hvala vam za vse, obilo lepih uspehov v naslednjih letih, ob stoletnici društva pa se zopet vidimo, če ne tu pa v raj!"

Op. u.: Hvala Lojzetu Košoroku za poročilo in fotografije. Prav tako tudi Marthi Magajna, ki se je potrudila in napisala nekaj svojih vtisov s svečanosti, vendar zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli objaviti oba prispevka.

WOLLONGONČANI, ŠE NA MNOGA USPEŠNA LETA
Upravni odbor in uredništvo Glasu Slovenije

Med nami...

MELBOURNE

AN EVENING WITH

"KARANTANJA"

in concert with Kristine Cestnik and
Nataša Martinčič - special guest Anita Pahor
At 7.30 PM on April 1st 1995
at the Slovenian Association Planica, Lot 1,
Soden Road, Bangholme
Concert: 9.00 - 10.00 PM - Followed by Dance
Adults \$ 10 - Concession \$ 7

Bookings :

Mrs. Kolačko - tel: 700 5014

Mr. Cimerman - tel: 795 9627

All proceeds assisting to replace stolen musical
instruments

ZAHVALA

Igralska družina Merrylands se iskreno zahvaljuje vsem prijaznim Slovincem iz Melbournu, ki so tako lepo skrbeli za nas, ob našem obisku in predstavah v Verskem in kulturnem središču Kew. Obe predstavi, ki smo jih imeli v Melbournu sta bili lepo obiskani in z navdušenjem sprejeti. Tak sprejem pa nam poplača vse delo in trud pri pripravljanju naših nastopov. Hvala obema patroma in vsem pridnim gospodinjam, pa tudi Elici Rizmal, ki nam je napravila tako dobro reklamo po radiu. Osebnost mi je zelo žal, da nisem med občinstvom videla starih znancev, s katerimi smo se srečevali v preteklih letih, ko smo obiskovali klube pri športnih srečanjih in nastopih pevskih zborov. Vedela sem, da pri nas v Sydneyu marsikdo ne pride na predstavo v dvorano Verskega središča, sedaj pa vidim, da imajo nekateri tudi v Melbournu enake pedsodke. Škoda, mi se res trudimo da bi negovali in vzdrževali slovensko besedo za vse Slovence!

Martha Magajna

Igralska družina Merrylands - Sydney bo nastopala z
veseloigro "Micki je treba moža" v Slovenskem klubu
Adelaide v soboto, 22. aprila 1995.

V Newcastlu so si Slovenci lahko ogledali igro
11. marca 1995.

IN MEMORIAM

V sredo, 1. marca 1995 smo pospremili k zadnjemu počitku rojakinjo Mileno Mavko. Nenadoma in nepričakovano se je poslovila od nas, zato je njen odhod toliko bolj boleč. Bila je zavedna Slovenka, ljubeča žena in mati. Koliko rojakov je bilo deležno njene gostoljubnosti, koliko gostov iz domovine je bilo počaščenih v njenem domu, to sam Bog ve. V času, ko društva še niso imela svojih prostorov, smo pod njeno gostoljubno streho dostikrat sestankovali. Oba s soprogom sta marsikaj doprinesla k slovenski skupnosti v Sydneyu. Zadnjih deset let se je žal zaradi bolehnosti bolj držala doma, v krogu svoje družine in se posvečala vrtu in cveticam.

Milena zapušča ožaloščena soproga Fredija, hčerko Mileno, zeta Mirana in vnukinji Natalijo in Majo. Draga Milena, ostala boš v srcih vseh nas, ki smo te imeli radi in naj ti bo lahka avstralska zemlja.

Lojze in Marija Košorok

NEWS FLASH

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

NOW IN
AUSTRALIAOFFERING THE FOLLOWING
RETURN AIRFARES

US \$

FRANKFURT	-LJUBLJANA	\$220
ROME	-LJUBLJANA	\$220
ZURICH	-LJUBLJANA	\$220
LONDON	-LJUBLJANA	\$275
MUNICH	-LJUBLJANA	\$165
VIENNA	-LJUBLJANA	\$165

FRANKFURT	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
MUNICH	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
LONDON	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
VIENNA	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
ZURICH	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
ROME	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400

FRANKFURT	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
MUNICH	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
LONDON	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
VIENNA	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
ZURICH	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
ROME	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350

MORAY TRAVEL COMPANY
Suite 13, 115 PITT STREET
PIBA HOUSE - SYDNEY NSW 2000
PHONE: 008 818 002
231 6899

MEMBERSHIP OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA IN THE INTERNATIONAL GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS

CHRONOLOGICAL ORDER

1. CSCE (Conference on Security and Co-operation in Europe);
Date of membership: 24 March 1992.
2. WHO (World Health Organization)
Date of membership: 7 May 1992
3. OIE (Office International des Epizooties);
Date of membership: 18 May 1992.
4. UN (United Nations); Date of membership: 22 May 1992; With membership in UN the Republic of Slovenia also became a member of UNCTAD, ECE, UNDP, UNICEF, and other organizations under the auspices of the UN.
5. UNESCO (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization);
Date of membership: 27 May 1992.
6. ILO (International Labour Organization);
Date of membership: 29 May 1992.
7. UNIDO (United Nations Industrial Development Organizations);
Date of membership: 11 June 1992.
8. WIPO (World Intellectual Property Organization);
Date of membership: 12 June 1992.
9. ICAO (International Civil Aviation Organization);
Date of membership: 13 June 1992.
10. ITU (International Telecommunications Union);
Date of membership: 16 June 1992.
11. Hague Conference on International Private Law;
Date of membership: 18 June 1992.
12. COST (European Co-operation in the Field of Scientific and Technical Research);
Date of Membership 18 June 1992.
13. Central-european Initiative;
Date of membership 18 June 1992.
14. ECAC (European Civil Aviation Conference); Date of membership 2 July 1992.
15. University for Peace;
Date of membership: 6 July 1992.
16. UPU (Universal Postal Union);
Date of membership: 27 August 1992.
17. WCO (World Customs Organization); ex CCC (Customs Co-operation Council);
Date of Membership: 7 September 1992.
18. WMO (World Meteorological Organization);
Date of membership: 19 September 1992.
19. IAEA (International Atomic Energy Agency);
Date of membership: 21 September 1992.
20. ICPE (International Center for Public Enterprises in Developing Countries);
Date of membership 2 October 1992.
21. CIESM (International Council for the Exploration of the Mediteranean Sea);
Date of membership: 11 October 1992.
22. NTERPOL (International Police Association);
Date of membership: 4 November 1992.
23. CEMT (Conference of European Ministers of Transport); Date of membership: 14 December 1992.
24. EBRD (European Bank for Reconstruction and development);
Date of membership: 23 December 1992.
25. IMF (International Monetary Fond);
Date of membership: 15 January 1993.
26. OTIF (Central Bureau for International Railway Transport);
Date of Membership 1. February 1993.
27. IMO (International Maritime Organization);
Date of membership 10 February 1993.
28. OIML (International Organization for Legal Metrology);
Date of membership: 21 February 1993.
29. BRD (International Bank for Reconstruction and Development);
Date of membership: 25 February 1993.
30. IDA (International Development Association);
Date of membership 25 February 1993.
31. IFC (International Finance Corporation);
Date of membership: 25 February 1993.
32. EUROFIMA (Société européenne pour le financement de matériel ferroviaire);
Date of membership: 6 May 1993.
33. COUNCIL OF EUROPE;
Date of membership: 14 May 1993.
34. AUDIOVISUAL EUREKA;
Date of membership: 1 July 1993.
35. WTO (World Tourism Organization);
Date of membership: 4 October 1993.
36. FAO (Food and Agriculture Organization);
Date of membership: 8 November 1993.
37. EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organization);
Date of membership: 18 January 1994.
38. TER (Trans - European Railway); Date of membership: 28 October 1994.
39. GATT (General Agreement on Tarrifs and Trade);
Date of membership: 30 October 1994.
40. OIV (Organisation Internationale de la vigne et du vin);

Source: Ministry of Foreign Affairs
- International Law Department

NEW PREMISES OF THE SLOVENE PAN-EUROPEAN MOVEMENT

The Slovene Pan-European Movement, which was founded more than two years ago and now has nearly 150 members, inaugurated its new premises.

President of the Movement Dr France Bučar, member of the Slovene Parliament and of the Slovene delegation to the Council of Europe Parliamentary Assembly, presented the aims of the Slovene Pan-European Movement, which cooperates with similar movements in other European states.

Dr Bučar said at a news conference that a United Europe is the basic aim of the Pan-European Movement, but that it is more a project than reality at the present. He stressed that what the European Union presents today is not by far what we understand under the term United Europe. Europe has to deal with the basic issue of how to attain a higher degree of unity without affecting the variety, which is the greatest treasure of Europe. That is also a big issue in Slovenia: how to join Europe without losing its own identity in the process of integration, explained Dr Bučar.

He stressed that Slovenia has to take an active part in the process of uniting of Europe. Dr Bučar expects initiative and new ideas on

European integration processes from Central European countries which have a different concept of these processes than the great powers of Europe.

Weekly

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings
Rocking Chairs

Bentwood Chairs
Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Žena vpraša moža, ki se vrne iz službe:
"Boš kosil?" "Ne, sem že v podjetju," odvrne mož. "Ti skuham kavo?" "Ne, sem jo pil v podjetju." "Boš časopis?" "Sem ga že prebral v podjetju," je mož zadirčen. "Lahko bi bil bolj prijazen, veš," reče žena, mož pa jo zavrne: "Tudi prijazen sem že bil v podjetju."

"No, Jožko, zakaj je narava dala zajcu tako velika ušesa?"
"Zato, ker ga je pri repu prikrajšala."

"Ali bi radi sobo s kopalnico ali s prho?"
"Kakšna je pa razlika?"
"Pri prhi je treba stati."

"Pivo, prosim," zavpije zgodnji gost v gostilni.
"Piva še ne točimo."
"Potem pa prosim kozarec mleka, če so krave že vstale."

Sodnik tožitelju: "Obtoženi vam je torej rekel, da ste nori. Je to res?"
"Ja." "Zakaj ga potem tožite?"

GLAS SLOVENIJE
Založnik: Založba GLAS

Ustanovitelji:
Stanka Gregorič, Alfred Brežnik, Dušan Lajovic in Štefan Merzel
Upravni odbor:

Alfred Brežnik, Dušan Lajovic in Stanka Gregorič
Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje,
priprava strani:

Stanka Gregorič, 4 / 316 Dorset Rd. Boronia 3155 Melbourne, Avstralija
Telefon-fax: (03) 762 6830

Občasni sodelavci:
Dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Martha Magajna in
Vinko Rizmal

Logo: Frances Gelt; Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: fax poročila, obvestila Veleposlaništva Republike Slovenije Canberra
in Konzulata Republike Slovenije Sydney, Delo, Slovenec, Mladina, Družina, Naša
Slovenija, Rodna gruda, Mladika, Slovenia Weekly, Lipov list, Turist in druge
turistične brošure iz Slovenije, RokPress-Krpan iz Kalifornije, Radio SBS in 3 ZZZ
ter posamezni poročevalci

ĀODOVNĀIKĀ

Jožef

Lidija

Bojan

VSE NAJBOLJŠE

Cena posamezne številke \$ 2.00; letna naroĀnina \$ 50.00;
polletna \$ 30.00; letna naroĀnina za prekomorske drŀzave
vkljuĀno z letalsko pošto \$ 100.00

1/ NaroĀam Glas Slovenije
2/ Obnavljam naroĀnino
3/ Prilagam za tiskovni sklad

NASLOV:
GLAS SLOVENIJE
4/316 Dorset Rd.
Boronia VIC 3155

Podpisani(a) .....

Ulica in kraj .....

Drŀzava ..... Poštna št. ....

Podpis ..... Datum .....